

سلیمان نظیف

ایمانه تسلط

(شاپقا مسئله‌سی)

استانبول ، ناشری : معارف کتبخانه‌سی

١٣٤١

سلیمان نظیف

ایمانه تسلط

(شاپقا مسئله‌سی)

١٣٤٢

استانبول مطبعهٔ تکفور

افادهٔ مخصوصه

بو صحیفه‌لر (صوك تلغراف) غزته‌سیله انتشار ایدرکن ، (سرپوش ملی) نام مسروقیله باشمزه مسلط اولان فسك یرینه شاپقانك اقامه ایدلمه‌سی حقنده نه بر قرار رسمی اصدار، نه بر تمایل خصوصی اظهار ایدلمشدی . شئونك خطوات قاهره‌سنه دینك احکامنی بغیر حق و بلاسبب چیکنه‌تمك ایسته‌مه‌ین بر رساله‌نك دوروب دورورکن میدانه آتیلماسی دینی بیلن و سه‌ون هر مسلمی مغبر ایتمشدی . رساله صاحبنك صوك جوابنی نشر ایتمك ایسته‌مدیی (صوك تلغراف) صاحبلری محکمه‌نك حکم ایتدیکی یوز لیرا تضمینات معنویه‌یی رساله صاحبنه تأدیه ایتمکله منفعت عمومیه‌یی کندی ضررینه وقایه ایتدی . غزته‌لرك پریشان نسخه‌لری آراسنده بوسبوتون ضایع اولماملق ایچون شو تاریخی مباحثهٔ علمیه‌یی کتاب شکلنده نشر ایتمکی مناسب کوردك .

۵ تشرین ثانی ۱۹۲۵

یکی انتشار ایدن بر رساله‌یه کوره ، محرری درسعام افندی ایله کندی قیافتنده‌کی خواجه افندیلردن باشقه ، هر مؤمن ، هپمز - حاشا ثم حاشا - کافرمشز . هیچ بر قازما ، دین اسلامه بو رساله‌یی یازان خاسرقلمدن دها درین بر مزار قازاماز . هیئت مجموعه‌سنك ذهنلرده براقمق ایسته‌دیکی فکر وقناعت شودر :

بز دینمزء قلبمزك تصدیقیله لسانمزك اقراری قادار ، فسلرمزك صاریغی وپوسکولی ایله‌ده مربوطز . العیاذ بالله .

اوائل اسلامده فقها ، رهبردین وناظم جمعیت ایدیلر . صوکرا یتیشنلر فقهی کندی فکرلرینه ، کندی ذوقلرینه ، و ... کندی منفعتلرینه خادم ومتحکم بر آلت درکه‌سنه ایندیردیلر . فتوالر ، طالبلرك خاطریله نفوذینه وویریله‌جك پارانك مقدارینه کوره ترتیب و اعطا ایدیلیردی . آ کلامادن ، دیکلمه‌دن امضالانان فتوالر نه‌قادار بیکناهك اسمنی زیدو عمرو ه تحویل ایله قفالرینی اوچورمش ، نه‌قادارمعصوم اوجاقلر سوندورمشدر ! .. متفقه کچینن صنف اسلامیتك حریم عصمت و حریتنده پاپاسلرککندن داها مزعج و مسلط بر مؤسسهٔ روحانیه وجوده کتیردی . او قادارکه ، بن بیله بوکون اصولدن استنباط احکام ایتمکه علمم کافی اولسه ، بیك ایکی یوزسنه‌لك امام‌مذهب اولان ابو حنیفه‌یی آرادن حرمتله چیقارارق ، پیغمبرم‌واللهمله یالکز قالاجغم .

فقه صوفتالغه استحاله ایتدکدن صوکرا ، هر تجدد و ترقی اونلری اورکودیور ، قورقودیور ، باغیردیـیوردی . جمعیت بشریه‌نك طبقات متمدنه‌سی آراسنده صف نعالی بیله‌اشغال ایده‌میه‌جك بردرکه‌یه دوشوشمزك سببی ، تعصبی دینه تسلیط ایدن آداملردر . مفسرلر ، کلام اللهدن اللهك قصد

ومراد ایتمه‌مش اولدیغی معنالری چیقاردیلر . و محدثلر پیغمبرك سویلدیکی و سویله‌میه‌جکی بیکلرجه حدیثی او نبی حکیم و معصومه اسناد ایتدیلر .

کتب فتاوی اسلامه پابند ترقی سطرلرله مالامالدر .

کری قالیشمزك سببی ، شیخ الاسلاملغی مرکز ایدینمش اولان تشکیلاتك منسوبلری بولندیغنی تکرار ایدرم . ایشته خواجه‌لردن باشقا هرکسك بیلدیکی بر مثال و دلیل :

طباعت ، اونونجی عصر هجریده ایجاد ایدلمشدی . صوفتالر **لا یجوز!** .. فتواسنی بو اختراع اقدسك جبهه‌سنه ، بر لعنت تمغاسی کبی ، درحال یاپشدیردیلر . طباعت ، اونلرجه کلام اللهه وعلوم اسلامیه‌یه حرمتسزلك ایمش . بوبله اولماسه بیله **بدعت** در . چونکه رسول اللهك زماننده موجود دکلدی . و **بدعت سیئه** در . چونکه فرنکلر ایجاد ایتدی . کیم مطبعه جیلق ایدر و کتابنی باصدیرسه کافردر . . ایشته خواجه‌لرك صغری و کبراسندن چیقان نتیجهٔ فاسده ! .. بو قیاس غیر عقلی ، سلیمان قانونی زماننده احمد ثالث دورینه قادار ، ایکی عصر طباعتی کفر عد و مملکتمزه ادخال وتطبیق ایدلمه‌سنی منع ایتدی . احمد ثالث دورنده بر جلادت متجددانه کوستریله‌رك ، بر قاچ کتاب طبع ایدلمشدی . بو سفرده پاطرونا خلیلك آرناود فستان و کلاهیله عقد مهادنت واتفاق ایدن جبه ودستار ، استانبولده موجود ویکانه مطبعه‌یی تارمار ایتدی . قوجه راغب پاشا صدراعظم اولونجایه قادار ، تام یکرمی بش سنه ، طباعت ، قتل وسرقتدن اشد بر کفر کبی تلقی وترك ایدلمشدی . کندی دماغی ، زماننده‌کی علمانك قفاسندن پك چوق معمور ومنور اولان قوجا صدراعظم مطبعه‌یی یکیدن تأسیس ایتدی . فقط ایش ایشدن کچمشدی . چونکه ارمنیلرله روملرك بزمکندن ایکی یوز سنه اول تأسس ایتمش مطبعه‌لری واردی . ایشته بوندنده آکلاشیلیرکه ، بالخاصه هجرتك بیك تاریخندن بری ، فقه وفقها بزده جهلی تمیه ایله استثمار ایدن مضر بر مؤسسه و بر سورو اشخاص مضره‌در . آرالرنده‌کی مستثنالر اوقادار آزکه پارمقله کوستریله بیلیر .

من تشبه بقوم فهو منهم ؛ يعنی بر قومه بکزه‌مکه چالیشانلر او قومدندر ،
حدیثنی غیرموضوع فرض ایتسه‌ك بیله ، بو ، تجدد علیهدارلرینك ادعاسنی تقویه
ایده بیله جك بر حجت دکلدر . **تشبه** دن مقصد نه؟.. او آدام بو تشبهی نیچون اختیار
ایتمش؟ . احادیث شریفه‌نك صحتی اجماع امتله تأیید ایدنلرندن ، یعنی لسان پیغمبریدن
شرف صادر اولدیغی شك وشبهه‌دن عاری بولونان ،

انما الاعمال بالنیات

حدیث شریفی هر حرکتك حاکم عادلیدر . بو کلام نبوینك مضمونی بزم
مجلهٔ احکام عدلیه مزه بیله برمادهٔ مستقله ، بر دستور شکلنده درج ایدلدی.

أوت ، برایشدن مقصد نه ایسه حکم اوکا کوره‌در . بن **تشبه** ی مثلا
غیر مسلملرك آیین دینیلرینی تقلید ورؤسای روحانیه‌لرینك کسوهٔ مخصوصه‌سنی
تلبس کبی شیلرده بولورم . وینه مثلا صرف چالغی دیکله‌مك ایچون کلیسایه
کیدن بر آدام، کفرایله اتهام ایدیله بیلیرمی ؟.. **أوت** ، دینیرسه (انما الاعمال
بالنیات) حدیث شریفنك حکمی انکار ایدلمش اولور . چونکه چالغی دیکله‌مك
کفر دکلدر . حتی حرام وحتی مکروه‌ده دکل، بلکه مقبول ومستحب
شاپقایی دیلنه وقلمنه دولایان محرر رساله ، نیچون فرنك کوملکیله بویون باغنی
خاطرینه کتیرمیور؟..حتی فرنکك بر کسوه‌سنی ـ آدینی بیله اصلنده موجود اولمایان بر کلمه‌یه
اضافتله ـ **فرنك کوملکی** شکلنه صوقدقدن صوکره صیرتمزه کچیریورز . زی
علماده ، یعنی صاریقلی برچوق افندی ، فرنك کوملکنی جبه‌سنك آلتنده
وایمانی أوی عد ایتدیکی سینه‌سنك اوستنده بی پرواطاشیور . بویون باغنك
شکلا صلیبه بیله بکزه‌دلمه‌سی ممکن وخاطره وارد بیلیرکن ، جودت پاشا،
ذهنی افندی کبی اعاظم علمای اسلامك کوکس وبویونلرنده بو بدعتلری بالذات
بن کوردم .

زنار ایله **صلیب** ی **شاپقا** ایله برطوتمق کلمه‌نك هم عربجه معناسی،
هم تورکجه مفهومیله **خلط** ایتمکدر . شاپقاده علامت کفر اولاجق برشی یوق،

زناری اشیای ممنوعه وکافره میانه ادخال ایدن جهت **اقانیم ثلثه** یه رمز ونشانهٔ اقرار ومربوطیت اولان اوچ دوکومی احتوا ایتمه‌سی در .

صلیبه کلنجه : حضرت عیسانك قتل وصلب ایدلمه‌مش اولدیغی صراحت قرآنیه‌دن بولوندیغی ایچون، خرستیانلرجه تمثال شهادت اولان صلیبی توقیر، قرآنی انکار اولور . ایشته کفر عدایدلمه‌سی بوندندر . یوقسه خاچ شکلنده‌کی هرشی، ممنوع ونزدنده بولوندیران کافر صاییلماز . اوروپا دولتلرینك نشانلرنده وهمان هپسنده خاچ واردر . عبدلمجید ، عبدالعزیز ، مراد خامس ، عبدالحمید ، محمد رشادده داخل اولدیغی حالده، بیکلرجه وبیکلرجه مسلمان بوخاچلی نشانلری ایام رسمیه‌ده وکوکسلرینك اوستنده طاشیدیلر . اعتراض ایتمك وکفر عد ایلمك هیچ کیمسه‌نك خاطرینه کلمیور وکلمدی . چونکه برایشدن مقصد نه‌ایسه حکم اوکا کوره‌در .

بن اون یاشندن بری فرنك کوملکی وبویون باغی قوللانیرم . بوایکی بدعت ، هیچ بروقت بنم عقیده‌مك تحولنده عامل اولمادی . چوجوقلغمده‌پك حار بردیندار ایدم . یکرمیدن قرق بش یاشمه قادار ، یکرمی بش سنه ، شك وتحقیق وادیلرنده دولاشدم . بوکون اللی آلتی یاشنده‌یم . ودینمك اکمل‌ادیان وحق اولدیغنه قانعم . بو رساله‌نك دار دوشونجه‌لی محرری نه‌حق ایله‌بنی‌وبنمله برابر، لااقل یکرمی میلیون محمدی‌یی کفر ایله‌شائبه‌دار کوسترمکه چالیشیور . فرنك کوملکنی وبویون باغنی طاشییان اهل ایمان آراسنده الله ایله پیغمبره عشق ایله اویله مربوط اولانلر وارکه درسعام محررافندی کورسه کندی وجدان وایماننده بویوك برعذاب وحجاب حس ایدر .

محرر رساله ، شاپقایی دیانت وملیت علامتی عد ایدییور ؛ یاکلش . اوروپاده ملیت ودیانتلری مختلف اقوام وجماعاتك سرپوش مشترکی‌شاپقادر؛ ویهودیلرکبی باشقا ، خرستیانلرکبی باشقه دکلدر . روحانیلره مخصوص اولان‌شاپقاعادی شاپقالره‌بکزه‌مز. بناءً علیه هرفس کیین ـ واأسفاکه !.. ـ مسلمان اولامادیغی کبی ، هر شاپقا کیین‌ده ـ لله‌الحمد !.. کافردکلدر .

رساله‌نك‌مدنیت‌اسلامیه‌دن‌دم اوران صحیفه‌لری ده‌محررینك تاریخ بیلمدیکنی کوستریور . مدنیت اسلامیه‌دن اول‌ده اوروپانك مترقی برمدنیتی واردی . روما ویونان مدنیتلری مدنیت اسلامیه‌یه پیشوا اولمشدر . فقط اسلامه روما حقوقنك قاریشمامش اولدیغنی درس عام‌افندی ادعا ایده‌بیلیرمی ؟ ..

مدنيتى اقوام بشر ، برى بردن آلدى . عربلرك ادوارجاهليتنى **عصر سعادت** وعصرعلمه ايصال وقلب ايدن جناب پيغمبردر . يعنى عربلر جاهلى ايكن ، اوروپانك جنوبيله آسيانك غربنده وآفريقانك شماليله هند وچين وايرانده درجهٔ تكامللرى متفاوت ، فقط اساسلى برر مدنيت واردى . هيچ بر قوم باشلى باشنه برمدنيت كتيرمه مشدر . هرقوم ديكرندن آلارق اونى طريق ترقيده بر آز يوروتدكدن صوكره ، برباشقاسنه توديع ايدر. ايشته **مدنيت اسلاميه** ديديكمز دورهٔ ترقى ده يونان ، روما وايران مدنيتلرينك براستطاله سيدر . **قمارخانه لر ، عمومخانه لر ، بارلر الخ** .. كبى سفاهت عاللرينى آوروپا ايجاد ايتمدى . بك اوغلنك بارلرينى وبو بارلرده حشرونشر اولان رذائلى تلعين ايدرز . فقط بك اوغلنده كى بارلردن ، قلوبلردن وكومورجى سوقاغنك عملرندن داها اسكى اولان آناطوليده كى قارى وكوچك اويونلرى ده مدنيت غربيه نك معصوم ديارمزه تسليط ايتديكى بدعتلردن اولديغنى خواجه افندى ادعا ايده بيليرمى؟..

رساله نك محررى ترتيب ايتديكى قياسلره طاقيلارق ، وعادتا سوروكلنه رك ، نهايت شاپقا ، زنار ، صليب كبى ، شعار كفردن معدوذ اولان شيلرى **زنا وسرقت** دن دها آشاغى وزنا ايله سرقتى تقاضاى شهوت ويا الجاى احتياج ايله داها خفيف ومعذور كوستريور (صحيفه ٣١ _ ٣٠) .

اولا شاپقانك زنار وصليب ايله هيچ برمناسبتى اولماديغنى يوقاريده سويلمش واثبات ايتمشدك . **شاپقا ، زنار ، صليب** ... دن صوكره كتيريلن **كبى** نك فرنك كوملكى ايله بويون باغنه ده شمولى غيرمنكر واظهردر . ايچلرنده بن دن داخل اولديغم حالده لااقل يكرمى ميليون اهل اسلامى برآدامك درسعام ، نه اولورسه اولسون ، سوومكه نه حقى وار ؟ ..

چونكه وجدانم **كافر** صفتنى بكا توجيه اولوناجق شتومك اك غليظى تلقى وصاحبى كيم اولورسه اولسون ، اوكا اعاده ايدر . شاپقا، كفر دكل ،

مکروه دکل ، فس کبی ، کلاه کبی ، تاج کبی ، کفیه کبی بکسانه برسرپوشدر.
خواجه افندی نه‌حدایله‌حق تحریمی اللهدن غصب ایدییور .

مالطه محبوسلرینك آراسنده برقسم وار ایدی‌که نمازلرینی ، تراویحده داخل اولدیغی حالده ، منتظماً ادا ایدر واو صیجاق اقلیمده شهر رمضانك برکونتی نقض صیام ایله محزون براقمازلردی . بونلری کوزمله کوردم . ریاکارلغه حمل ایدلمه‌مك اوزره شونیده سویلیه‌یم که بن او زمرهٔ ناجیه‌خارجنده قالمش ، خاسر بر کناهکار ایدم . سوقاغه چیقمغه مأذون اولدقلری زمان ، بوصائم ومصلی ، وطنپرورلرشاپقا کییورلردی . فاتح جامعنك وبوتون دنیانك درسعاملری امین اولسونلرکه ، **دری‌زاده** نك صاریغی شرع‌شریفی انکلیزلرك آیاقلری اوکنه حقیر برسجاده کبی یایارکن ؛ مالطه‌نك کونده بش کره اللهه و یالکز اللهه سجده ایدن آنلر اوستنده‌کی شاپقالری دین ووطن عشقیله طوتوشاجق درجه‌لره کلیردی .

شاپقا ، فس ، صاریق : افرادامتی بویله شیلرله دین اسلامه ربط ایتمك اودینه حقارتدر . بن دینمه نه‌باشمده‌کی اشیای خسیسه ایله مربوطم ، نه آیاغمده‌کی شیلرله .

بن دینمه ایمانمله ، عشقمله ، آنامك ، بابامك حس وخاطراتنی یقینه‌وتقلیدی تحقیقه ایصال ایدن تفکرات وتتبعاتمك ویردیکی قناعتله مربوطم .
مسلمان طوغدیغم کبی ، مسلمان ئوله‌جکم . کندی آیاغنده‌کی فرنك‌قوندوراسی مباح ومستحب کورن خواجه افندی ، باشقا برمسلمانك باشنده‌کی شاپقایه نه‌حقله ونه‌حدله کفروالحاد تمغاسنی یاپشدیرییور ؟..

توحید قضا و **توحید مدرسات** قراریی ملتك منور قسمی شوق و شکران ایله آلقیشلادی . بوکا سبب شوقبیل آثار وناصحلرك امت محمدی متمادیاً ازعاج ایتمه‌سی وملتك استبقای نفس ایچون محتاج اولدیغی تجددلری بویله‌عادی و روح اسلامی اینجیده‌جك قادار جاهلانه فتوالرله دائما منع ایتمکه چالیشماسیدر .

عباداللهك رزقنه مسلط اولان قارغالرك اتلافی علیهنده مفتینك بری **لایجوز!..**
فتواسنی ویریور ؛ مدرسه‌ده‌کی چوجقلق دورینی اتمام ایتمه‌دن آناطولیده
وعظ وارشاده چیقمش برصاریقلی، **روح اجداده مغایر قانونلره عصیانه ایتمه‌لی**
سوزیله جهل مستکرهنی قصبه قصبه ، کوی کوی قوصویور [١] . بوکونده
بردرسعام چیقمش ، برچوق مسلمانلرك تپه‌دن طبرناغه قادار کافر بولوندقلرینه
اعلاملر نشر ایدییور . آرتق یتر . بو خلق ، اوچ ، بش جاهلدن عبارت
دکلدر . زمانك خطوات مشی اوکنه‌دیکی آتماسینلر . صوکره، نعوذبالله،
چیکنه‌نیر . دین بویوك ، دین مقدسدر . بز اونی باشمزده ، صیرتمزده ،
آیاغمزده دکل ، دماغمزده ، قلبمزده ، وجدان وایمانمزده‌طاشیمالی‌یز. بن ،
هیچ بروقت ایستیه‌رك شاپقا کیمدم . حتی شیمدی پك مودا وعلامت حمیت
اولان قالپاقده بوکونه قادار زینتساز سرمباهام اولمادی . بونکله برابرشونی
بویوك برقناعتله اعلان ایدرمکه : دین اسلام یولنده کندی حیاتنی بالدفعات
تهلکه‌یه القاونهایت فدا ایتمش اولان وفات جامع شریفنده حاضر بولوندیغی
بر یاتسی نمازینی وجدوغشی ایله تماشا ایدرکن **آه! مسلمانلر اوطانسه وبو**
شکلده عبادتك ذوق وسعادتندن محروم بولونانلر هر آنسانه سفیلدر
اقرارینی کتابنه درج ایده‌رك، ادبیات جهانك بلیغ ومشعشع برصفحه‌ولوحه‌سی
صورتنده بالعموم اعصار مستقبله‌نك کوزی اوکنه آصان وخانه‌سنده‌کی لانه
حضوری معبد اسلام شکلنه قلب ایله ، اوراده اللهی ، محمدی وامتی دوشونن
وبو امتك خلاصی ایچون عمرینی صوك نفسنه قادار اتعاب ایدن مرحوم
پیه‌رلوتینك معصوم شاپقاسی ، بروسه‌یی چیکنه‌ین یونان اوردوسنه الك‌شنیع
علقلرده وجاسوسلقده بولونمقدن واسکیشهرك سقوط ایتدیکی کون قرال
یورکی‌یی تلغرافله تبریك ایتمکدن حیا ایتمیان بروسه مفتیسی ، درسعام، سابق
شیخ الحرم الحاج عمرفوزی افندینك یشیل صاریغندن داها محترم وداها مبارکدر.
(صوك تلغراف) ٧ ربیع الاخر ١٣٤٣ ٥ تشرین ثانی ١٩٢٤

[١] اورفه‌ده آصیلان معهود ابراهیم ادهم.

بشرك دنیوی و اخروی سعادتنی کافل اولان دینی و مدنی حق یوللری افراط و تفریطدن عاری اوله‌رق بیان ایتمك اوزره (فرنکمقلدلکی) عنوانیله نشر ایلدیکم علمی بر رساله‌یه صوك تلغراف غزته‌سنك (١٤١) نومرولی نسخه‌سنده سلیمان نظیف بك طرفندن (ایمانه تسلط) سرلوحه‌لی بر مقاله ایله تسلط و تعرض اولنمشدر .

مقاله علم ، منطق دائره‌سنده یازلمش بر تنقیدنامه اولسه‌یدی علمی جواب ویردکدن باشقا سمیمی تشکراتمی عرض وتقدیم ایدردم .

ساحهٔ علم خارجنده بولنان سوزلره نه او ساحه‌ده جواب ویرمك تربیهٔ دینیه‌م ونزاهت قلمیه‌م ایله غیر قابل تألیف اولدیغندن مقاله‌نك بروجه آتی بعض نقاطنی دائرهٔ علمیه‌یه ارجاع ایله تنقید ایتمك ایسترم :

اولا — (من تشبه بقوم ..) حدیثنی غیر موضوع فرض ایتسه‌ك بیله سوزیله سلیمان نظیف‌بك کویا علم حدیثده صاحب اختصاص و بوبابده سوز سویله‌مك قدرت و قابلیتی حائز ایمش کبی حدیثمز کورك موضوعاولدیغنی ایما ایتمك ایستیور . حالبوکه رساله‌نك دردنجی صحیفه‌سنده حدیث شریفی یازدقدن صکره قوس ایچنده (امام احمدوابوداود) دیه کتب معتبرهٔ احادیثدن (مسند امام احمد) ایله (سنن‌ابی داود)ده مذکور اولدیغنی بیان ایتمش ایدم . سنن ابی داود احادیث صحیحه‌یی جامع‌اولان کتب معتبرهٔ ستة میاننده داخل اولدیغی کبی امام احمد رحمه‌اللهك مسندی بین‌المحدثین احادیث نبویه‌یی بیلدیرن بر میزان عد اولونمشدر . ولو آحاد طریقیله نقل‌ایدلمش اولسون کتاب مذکورده بولنان حدیثك اصلی واردر . لسان رسول‌اللهدن صادر اولدیغی ثابت اولمشدر دیه محدثین کرام میاننده شهرت بولمشدر .

برده شعار کفرده اهل کفره تشبهك منهی اولدیغی‌عصر سعادت نبویه‌دن زمانمزه قدر تواتراً نقل اولونه کلمکده اولوب هر عصرده بولنان مجتهدین کرام حضراتی بونك حرمتنه اجماع و اتفاق ایتمش اولدقلرینه نظراً مذکور

حديث شريفك مضمموننك صحتی اجماع امتله‌ده تأيد ايتمشدر . بناءً عليه‌صدر اسلامده تلقی بالقبول اولنان بويله بر حديث شريفك موضوعيتنه قائل اولمق حد ناشناسلق اولدقدن بشقه بو بابده‌كی شعورسزلغنه عدم شعوردر .

ثانياً — بو ، يعنی مذكور حديث شريف « تجدد عليهدارلرينك ادعاسی تقويه ايده‌بيله‌جك بر حجت دكلدر » سوزيله‌ده بنی تجدد عليهدارلغی ايله اتهام ايديور . اول امرده تجدددن مقصد نه‌دن عبارت اولديغنی صورمق ايسترم اگر تجدددن مقصدی مدنيتك بشريته نافع اولان امور حسنه وفضيلت قسمی ايسه بو خصوصاتده بن ، سليمان نظيف بكدن پك زياده تجدد و ترقی پرورم . چونكه بن اقسام مدنيتدن امور نافعه و حسنه‌نك ممالك اسلاميه ده ترقی و انكشافنی يالكز احتياج نقطهٔ نظرندن دكل ، ديناً مكلفيت جهتندن‌ده ايسترم . يعنی دين جليل اسلام بشقه قوم و ملتلره احتياجدن مستغنی اوله‌جق درجه‌ده فضيلت وامور نافعه‌ده ترقی وانكشاف ايتمكله مسلمانلری مكلف قيلمشدر . بو مكلفيت دينيه بين المسلمين وجوده كتيريلمزسه كافه‌سی مسئول اولوب دنيا وآخرتده بوقصورلرينك جزا وضررلرينی چكرلر اعتقادنده‌يم .

رساله‌نك سكزنجی صحيفه‌سنده‌كی مباحث ، فضيلت‌معناسنجه تجدد وترقی‌يه عليهدار دكل ، سليمان نظيف بكدن دها زياده طرفدار اولديغمه جانلی برر شاهد عادلدر .

اگر تجدددن مقصدی اخلاقاً ، اجتماعاً ، ديناً بشريته مضر اولان امور رذيله واحوال قبيحه ايسه عقيده و تربيهٔ دينيه‌م بوكا مساعد اولمديغندن بو خصوصاتده متعرض بك افندی ايله تشريك مساعی ايتمك قابليتندن محروم اولديغمی عرضله باب رذيلتده تجدد و ترقی عليهداری اولديغمی كمال فخر ومباهاتله اعلان ايلرم .

بشری سعادت حقيقيه‌يه ارشاد ايله‌ين دين جليل اسلام افراد بشر آراسنده جريان ايله‌ين اعتقادات باطله ، اخلاق قبيحه ، اعتيادات رذيله ، افعال و اعمال مذمومه‌نك كافه‌سنی هدم و منع ايچون وضع و تأسيس اولنديغندن مدنيت غربيه نك بشريته مضر اولان رذيلت قسميله اصلا اجماع ايدمز .

دین جلیل اسلام بوکبی رذائلك ترقیسنه یکانه مانع عظیمدر. بو اعتقادده بولندیغم ایچون مملکتمزده رذیلتك ترقیسنه علیهدار اولمقده معذور کورولمه‌می رجا ایدرم. چونکه بوده بنم ایچون بر عقیده، بر پرنسیب، بر مفکوره، بر ذهنیتدر. دور جمهوریتده هر فرد عقیده ومفکوره‌سنده سربست اولدیغی کبی بنده اویله‌یم.

ثالثاً ـــ (رساله‌نك مدنیت اسلامیه‌دن دم اوردن صحیفه‌لرنده محررینك تاریخ بیلمدیکنی کوستریور. مدنیت اسلامیه‌دن اولده اوروپانك مترقی بر مدنیتی واردی). بنی تاریخ بیلمه‌مکله اتهام ایدن شو سوزلری رساله‌یی لایقیله اوقومامش اولدیغنی کوستریور.

چونکه رساله‌نك طقوزنجی صحیفه‌سنده (کوستاولوبون) ك (روح الاقوام) نامنده‌کی کتابندن نقلاً بیان اولندیغی اوزره قرون اولاده اوروپاده بولنوبده بالاخره منقرض اولان یونان و روما مدنیتنك منشئی شرق اولدیغی بیان اولندیغی کبی، قرون وسطاده عربستان وبالخاصه اندلس آفاقنده لمعان ایتمش اولان مدنیت اسلامیه‌دن متأثر اولمق اعتباریله اوروپا مدنیت حاضره‌سنكده مولدی شرق اولدیغی بیان ایدلمشدر.

رساله‌ده اثباتنه چالیشدیغم جهت بوندن عبارت اولدیغی حالده بنی تجهیله قالقشمق یا رساله‌نك مضمموننه ویا اساس مسئله‌یه وقوفسزلقدن بشقه برشی دکلدر.

رابعاً ـــ (بو کونده بردرسعام چیقمش برچوق مسلمانلرك تپه‌دن طیرناغنه قدر کافر بولوندقلرینه اعلاملر نشر ایدیور. آرتق یتر. بو خلق اوچ بش جاهل متعصبك کیفنه قوللق ایده‌من) سوزیله اولا افترا ایدیور. چونکه رساله‌ده مسلمان مفهومنك شامل اولدیغی هیچ برفردك کفرینه دائر هیچ برمعنی مندمج دکلدر واوله‌ماز. زیرا (کلمهٔ شهادت) ی سویله‌ین هرفردك دائرهٔ اسلام داخلنده اولدیغی اعتقادنده بولنان اهل سنت مذهبندن اولدیغم ایچون صراحةً وقطعیاً ارتکاب کفر ایتمه‌مش اولان برشخص معینه اسناد کفر ایتمکه عقیده‌م مساعد دکلدر.

خامساً -- بنی جهل وتعصبله اتهام ایلدکدن باشقا فضلیتی تحت انحصاره آلوب ایسته‌دیکنه تعصب تمغاسنی یاپیشدیرمق صورتیله تهدیدایده‌رك، هرکسی کندی فکرینه رام وفکرینه قوللق ایتدیرمك ایستیورکه حریت وجدان وسربستینك متکافلی بولنان دورجمهوریتده بونك غیرقابل اولدیغندن غفلت ایدیور . معهذا بوصورتله‌ده افراط درجه‌ده‌قیزیل برتعصب روحنه مالك اولدیغنی‌وتام معناسیله دار دوشونجه‌لی‌بولوندیغنی‌اظهار ایتمش اولیور .

شومناسبتله تعصبی تعریف ایدوب‌ده کیمك متعصب اولدیغنی کوستریر بر قاعدهٔ کلیه بیان ایتمك استرم :

تعصب : نفسده عصبیتدن مأخوذ اولوب‌تفعل وزننده مصدردر. عصبیت عصبه‌یه منسوب برخصلت، یعنی‌اقربا وقومنه نصرت ایتمك قیدنده بولنمق و بو بابده غیرت کوسترمك دیمکدر .

عرف‌شرعده تعصب : باطل وضلالده‌اصرار ایدوب غیرت کوسترمکدر . رسول‌معظم‌صلی‌الله‌علیه‌وسلم‌افندمز (عصبیت جاهلیه‌نه‌در ؟..)دیه سوأل‌اولندیغی زمان (ان‌تعین قومك علی‌الظلم -- یعنی حقه متابعت واجب ایکن خلقه میل ایله‌ظلم‌اوزرینه قومنه‌نصرت ومعاونت ایتمکدر) دیه جواب ویرمشلردر .

شوحالده متعصب : خلافنه دلیل وبرهان قائم ایکن باطل ، ظلم وضلالده اصرار ایلین وبوخصوصده عناد وعرد کوسترن کیمسه دیمکدرکه شرعاً پك مذموم بروصفدر . بناءً علیه الحاد ورذائلك بین‌البشر تعممنه سعی‌ایدنلر زمرهٔ متعصبینك الك‌ممتازلرندن عدایدلك لازمکلیرکن بونلره‌قزیل متعصب‌عنوانی ویرلك دها مناسب اولور .

افراد بشر آره‌سنده ایمان وفضلیتك تعممنه‌سعی‌ایدنلر وبوکا طرفداراولانلر ایسه متعصب دکل ، متصلبدرکه شرعاً وعقلاً الك ممدوح ، الك مقبول خصلت عالیه‌در .

بواصله بناءً‌مسلمانلری‌غیر مسلملرك‌بلع و تمثیلندن‌وقایه وانلرك‌موجودیتلرینی محافظه ومستقلاً وارلقلرینی ادامه غایه‌سنی استهداف ایلین احکام عالیهٔ دینیه‌یی وسائطه‌ده نشر ایدوب افراد بشری فضلیته، اخوان دینی ملیت اسلامیه‌لرینی

محافظه‌یه ارشاده چالیشدیغم ایچون بنی متعصب اولمقلغم ایجاب ایدر، یوقسه یبانجی روح ، یبانجی تربیه، یبانجی اعتیاد ایله مسلملری آشیلایوب ده ظاهراً وباطناً کندی وارلقلرندن وملیت اسلامیه علاقه‌لرندن تجرید ایده ایده افراد مسلمینك غربلیلر طرفندن بلع وتمثیل اولنملرینه کسب قابلیت ایتملرینی عن قصدٍ وبلا شعور تسهیله چالیشان سلیمان نظیف بکك‌می متعصب اولمسی لازم گلدیکنه دائر ویریله‌جك حکمی وجدان عمومی‌یه حواله ایدرم .

سادساً ــــ رساله‌نك (٢٤) نجی صحیفه‌سنده‌که (شو حالده شاپقا، زنار، غیار ، صلیب کبی اهل کفرك شعار وعلامت مخصوصه‌سی اولان شیلری ...) عباره‌سنده‌کی (کبی) لفظنك فرنك کوملکی ایله بویون باغنه شمولی بولندیغی توهم ایدوب، بونلری عصرابعد عصر شعار کفردن عد اولنان اشیا ایله مساوی تلقی ایتمك کلمه‌نك تام معناسیله خلط ایتمکدن بشقه برشی دکلدر . چونکه عباره‌ده‌کی (اهل کفرك شعاری وعلامت مخصوصه‌سی) قیدی (کبی) نك فرنك کوملکی ایله بویون باغنه اصلا شمولی بولنه‌میه‌جغنه قرینهٔ قطعیه‌در . زیرا بونلر اوبرلرینك مماثلی دکلدر . هیچ برعصرده مماثلی عد اولنمامشدر . اساساً کفری ایجاب ایله‌ین تشبهك مداری علامت کفر اولمق اوزره تخصیص اولنان شیلری اتخاذ ایدیلمکدر . بویله براختصاصی اولمیان اشیانك فرنکلر طرفندن ایجاد ایدلمسی وبافرنك کوملکی اسمیله توسم اولنمسی کفر ایجاب ایلین شیلردن دکلدر . رساله‌نك آلتنجی صحیفه‌سنده بوکا دائر تفصیلات واردر . بالاده عرض اولنان (کبی) لفظنه کندی توهماتنه کوره معنا ویردکدنصکره خیالخانه‌سنده ایجاد ایلدیکی مقدمات فاسده‌دن ترتیب ایلدیکی قیاسدن شخصلری ده داخل اولدیغی حالده فرنك کوملکی وبویون باغی اکتسا ایلین لااقل یکرمی ملیون اهل اسلامك تکفیر ایدلمش اولدیغی نتیجهٔ فاسده ومفسده‌سنی استخراج ایدییور . آنفاً بیان اولندیغی وجهله رساله بوکبی اسناد وافترادن عاریدر . بونتیجهٔ فاسده صرف کندی ایجاد کرده‌سیدر . بویله عظیم بربهتان وافترا ایله‌ده قناعت ایتمیوب (صاحبی کیم اولورسه اولسون اوکاعائدایدر) سوزیله‌ده طوغریدن طوغری‌یه شخصمی تکفیر ایده‌رك روحاً قزیل تعصب علتیله معلول اولدیغنی اظهار ایتمش اولیور .

سابقاً ـــ (شاپقاده علامت کفر اولاجق برشی یوقدر ، شاپقا کفر دکل ، حرام دکل ، مکروه دکل ، فس کبی ، کلاه کبی ، تاج کبی ، کفیه کبی بیکناه برسرپوشدر . پدر لوتینك معصوم شاپقه‌سی ..)

بو سوزلریله شاپقا حقنده‌کی عقیدهٔ اساسیه‌سنی اظهار ایتمش ، صریح وقطعی فتواسنی ویرمش وبو صورتله‌ده حق تحلیلی شارعدن ، حق افتایی فقهادن غصب ایتمش اولیور

حالبوکه رساله‌ده شاپقایه دائر اولان مباحثی فتاوای هندیه ، قاضیخان ، بزازیه ، محیط برهانی کبی کتب معتبرهٔ فقهیه‌دن وعلوم شرعیه‌ده اختصاصلری بولنان ائمهٔ دین وفقهای ذوی الاحترامك کتابلرندن اخذایله ترجمه ایتدم . روح مسئله‌یه کندیلکمندن برشی علاوه ایتمدم . وادله‌سیله برابر مسئله‌یی کمال وضوحله بیان ایتدم . فقط بحث ، علمی اولدیغی ایچون حین مطالعه‌ده بر آز دقت اسٹر .

علم فقهده ارباب اختصاصدن بولنان ذوات کرامك سوزلری هروجهله شایان اعتماد اولان سوزلرینه‌می اهل اسلامك اعتماد وایمان ایتمسی واجب اولور ، یوقسه کندی اعتراف ایلدیکی وجهله یکرمیدن قرق بش یاشنه قدر یکرمی بش سنه شك وادیسنده طولاشان ودیکر برمقاله‌سنده اعتراف ایلدیکی اوزره ، بو اثناده برچوق کیمسه‌لری اضلال ایلمش اولان ، اون برسنه‌لك برمسلمان اولدیغی حالده بنم بیلدیکم برسنه ایچنده ایکی دفعه ضروریات دینیه‌یه تعرض ایلین (بری مکلفیت صیامك وجوبنی انکار ، دیکری حضرت عیسی علیه السلامی تحقیر ، تزییف ایتمش اولمسی) ، آرتق یکرمی بش سنه‌دینسزلك ضلال ، اضلال وادیسنده یاشایان ، اون برسنه‌لك اسلامیتی زماننده‌ده ضروریات دینیه‌یه صالدیرماقدن کیری طورمایان سلیمان نظیف بکك شاپقا حقنده ویرمش اولدیغی حکملره ، فتوالره‌می اعتماد ایتملری لازم کله‌جکنه دائر ویریله‌جك حکمی ینه افکار عامه‌یه حواله ایدرم .

سلیمان نظیف بك بویله یارم معلوماتله احکام اسلامیه‌یه دائر عندی فتوالر ویرمکله قالمیاجغنه آرادن حرمتلی چیقیویرسه‌یدی داها فضله خدمت ایتمش اولوردی .

ثامناً — شونیده عرض ایدیم که : هر فرد کندی اعمالیله مؤاخذ اولملی ، بر فردك سیئاتیله دیکرلرینی مؤاخذه‌یه قیام ایتمك عدل و نصفت ایله غیر قابل تألیفدر . بالخاصه فردك ارتکاب ایلدیکی سیئاتی صنفه تشمیل ایتمك و یا بر صنفك اعمال سیئه‌سیله او اعمالده مدخلدار اولمیان فردلری لکه‌لمکه چالیشمق عقل و انصاف ایله قابل توفیق اولەماز .

بوکا مساغ اولسه‌یدی صحائف تاریخ قاریشدیرلدیغی زمان تصادف اولنه‌جغی اوزره بزم مملکتك انحطاط و تدنیسنده سلیمان نظیف بکك منسوب اولدیغی صنفدن عوامل مؤثره اولمش بولنانلرك ارتکاب ایلدکاری سیئات کبیره و جنایات عظیمه ایله سلیمان نظیف بکك‌ده لکه‌دار اولسی لازمکلیر و بوکون اشخاص مضره‌دن معدود اولسی اقتضا ایدردی .

تاسعاً — (فقه اسلامه روما حقوقنك قاریشمامش اولدیغنی درس عام افندی ادعا ایده‌بیلیرمی ؟ ..) بو سوزینه صورت قطعیه‌ده (أوت) جوابنی ویریرم : چونکه فقه اسلامك منشأ وضعیتی آنجق قرآن کریم ایله احادیث صحیحه‌در . احکام فقهیه یالکز بونلردن اخذ و استنباط اولنمشدر .

دین اسلام دین فطرت اولدیغی ایچون عقل سلیمدن نشأت ایلین احکامه توافق ایده‌بیلیر . بعض احکامده روما حقوقنه توافقی بو جهتدندر .

عاشراً — فاتح جامع شریفنده مسلمانلرك بر یاتسو نمازی قلدیغنی تماشا ایدرکن پیەرلوتینك (آه ! مسلمان اولمایان و بو شکلده عبادتك ذوق و سعادتندن محروم بولونان هر انسان سفیلدر) دیه ایراد ایلدیکی شو بلیغ سوزی انطاق حق قبیلندن اولارق نقل ایلین سلیمان نظیف بکك اهننده دکلدر . بو وجیزه‌نك افاده ایلدیکی (ذوق عبادتدن محروم بولنان سفلا) میاننده بولنمادیغنی ادعا و بو ادعاسنی توثیق ایده بیلیرمی ؟

قرآن کریم حقنده‌ده بو شبهه‌یی بسله یورسه قدیماً بو زعم باطلده بولونان زمرهٔ ملحدینه التحاق ایتمك صورتیله بکا اسناد ایتمك ایسته‌دیکی (کفر) صفتی بحق کندیسنه توجه ایتمش اولور .

فقط سلیمان نظیف بکك اون بر سنه اول واقع اولدیغی ضلالته تکرار عودت ایتمه‌مك ایچون مخاطره‌لی واعوجاجلی وادیلره طولاشمقدن واز کچوب (الحق احق ان یتبع) قولنك آمر اولدیغی اوزره باب ایماننده حقه اتباع ایتمسنی خالصانه تمنی ایدرز . (والسلام علی من اتبع الهدی)

اسکلیبلی

محمد عاطف

ایمانه تسلط سرنامه‌سیله یازدیغم مقاله‌یه فاتح درسعاملرندن اسکلیبلی عاطف افندی جواب ویریور . بن نه کتاب ، نه محرر اسمی ذکر ایتمشدم . مقصدم ، دامدن دوشرجه‌سنه اورتایه آتیلان ، روح اسلامه مغایر و مضر بر رساله‌نك محتویاتی تدقیق ایله اخوان دینه اوندن توقی ایتمکی توصیه ایتمك ایدی . مادام که خواجه افندی ، اثرینك عنوانی ایله کندی اسمنك برلکده صراحةً اعلان اولونماسنی ایستیور ، ایشته علناً سویلیورم که **ایمانه تسلط** مقاله‌سنی بکا یازدیران رساله‌نك آدی **فرنك مقلدلکی و شاپقا** در ؛ محرری ده فاتح درسعاملرندن اسکلیبلی عاطف افندی .

بو بحثك دوروب دورورکن اورتایه آتیلماسنده نه لزوم ؛ نه مناسبت واردی ؟ .. فرنك ماصاسنك باشنده ، فرنك صاندالیاسنه اوطوروب ، فرنك قلمیله ، فرنکستاندن کلن ، باشلری فرنك مارقالی ، ایچلری فرنك فیلیغرانلی کاغده یازی یازمق ؛ اوموزدن آیاغه قادار فرنك لباس و چاماشیرلرینی کیینمك ، چاتالله ، بیچاقله ییمك ، تراموایه ، اوتوموبیله ، واپوره ، شومندوفره بینمك ؛ اینکلیز ، فرانسز ، ایتالیان بایراقلرینك آلتنده حج شریف نیتنه جده‌یه کیتمك کناه اولمیور و ثواب اولیورده ، باشه رومدن یوز سنه اول آلنمش اولدیغمز فسه بدل ، شاپقا کچیرمك کفر عد ایدیلیور . امام احمد و ابوداود دکل ، امام اعظم بونی ادعا ایتسه ـ که ایتمه‌مشلردر ـ ینه قبول ایتم .

(من تشبه بقوم ...) حدیثنك موضوع اولدیغنی بن صورت مطلقه‌ده ادعا ایتمه‌دم . سوزی عاطف افندی خواجه عن قصد وعن جهل تحریف ایتمش . عن قصد تغییر اخلاقه ، عن جهل تحریف علمه عائد بر نقیصه‌در . بن (من تشبه بقوم ..) حدیثنی غیر موضوع فرض ایتسه‌ك بیله ...) دیمشدم . (صوك تلغراف) ك او نسخه‌سی میدانده‌در .

متواتراً ثابت اولان احادیث جلیلهٔ نبویه‌دن ماعدا ، کتابلرده **حدیث** نامیله کچن سوزلرندن بر چوغنه بن امنیتم یوقدر . بن الاهه ، قرآنه و قرآنده مذکور اولان

کتابلرله پیغمبرلره ایمان ایتمکله مکلفم . (امام بخاری) ، (امام احمد) ، (ابوداود) وامثالی بزم کبی بشر وینه بزم کبی خطا ایتمەلری پك محتملدر.
(من تشبه بقوم ...) حدیثی تواتراً ثابت اولمادیغی جهتله ، دیکرلری حقنده کوستردیکم ترددی بوکاده تشمیل ایتدم .
شیمدی بن درسعام افندیدن برشی صوراجغم :
مسائل دینیەده مایەالاحتجاج اولان احادیث شریفه فخر کائنات علیه افضل التحیات افندمزك فم مبارکلرندن دوروب دورور کلمی شرفصادر اولوردی؟.. یوقسه هپسی برلزوم واجاب اوزرینه ومصلحته بناءً می ایراد بویورلوردی ؟ .
(من تشبه بقوم ...) حدیثی ایچون نه مناسبتله ونرەده صدور ایتمش ؟ .. بنم بیله تصریح ایتمکده عاجز اولدیغم بونقطەیی عاطف افندی خواجه ایضاح ایتسین . اووقت کورلورکه اورتەده شاپقا ، کسوه ، فلان کبی برشی یوق. باشقا سببله ایراد ایدلمش برقول . حدیثك منشأ وموضوعی کیم ایله بوندن برقیاس مع الفارق چیقارمقله صاحب نبوت افندمزه اسناد اقوال ایتمك آراسنده هیچ برفرق یوقدر . بن بوندن استفاده ایدرم. خواجه افندینك (فرنك مقلدلکی وشاپقا) رساله‌سنی یازمقله اسلامه مزار قازمق ایسته‌ین قلمندن چیقان (حدناشناسلق) و (شعورسزلغه عدم شعور) کبی حمق وجهل مضاعف افاده ایدن ترکیبلره کیمك دهازیاده لایق اولدیغنی ارباب عرفان تعیین ایتسین .
بن مدرسه‌ده کلام وعقائد اوقومادم . فقط دینمك احکام اساسیه‌سنی وخصوصیله درس عام عاطف افندینك دار برچرچیوه ایچنده ، بی شعورانه تماشا ایتدیکی تاریخ اسلامی اولدقچه بیلیر واحرارانه محاکمه ایتمکه مقتدرم .
عاطف افندینك (صدر اسلامده تلقی بالقبول اولونان) دیدیکی احادیث ایچنده نه‌قدر موضوع ومسند اقوال بولوندیغیده مجهول دکلدر . قلمله اعلان شویله طورسون ، لسان ایله افشا ایتمك ایسته‌مدیکم وباغرمده صاقلادیغم اسرار تاریخیه‌یی غزته ستونلرینه‌دوکمکه‌بنی مجبور ایتدیکی ایچون عربالی فاتح درسعام- لرندن اسکلیبلی خواجه عاطف افندینك بوینونه اولسون .

صدر اسلامده و اعاظم اصحابك قسم اعظمی هنوز بر حیات ایکن ،
اسلام آراسنه نفاق وتفرقه کیردی. حالاسوتمه ین وسیاسی ، مذهبی بیك شکل
مختلفده دوام ایدن (هاشمی ـ اموی) دعواسی اسلامی دفعات ایله ییقاجق
درجه ده صارصمش ووحدت توحیدی ایسه بوسبوتون خللدار ایتمشدر. (جمل)
وقعه سنده الك بیوك اصحابدن وعشرهٔ مبشره دن (زبیربن العوام) حضرتلری
ایله دیکر اصحاب کرام بولوندیغی کبی ، (صفین) ده ده معلوم ومشهور بر چوق صحابی
احتراصات دنیویه یی بر آرالق ایجابات دینیه نك فوقنده طوتدیلر. تاریخدن
حرفیاً نقل ایتدیکم شو سطرلر پك عبرت آوردر :

« ... بعده حضرت علی ، حضرت زبیره خطاباً ،
« [یا زبیر ! .. خاطر کده میدر که بر کون رسول الله صلی الله علیه وسلم
«حضرتلری سکا خطاباً ، سن ظالم اولدیغك حالده علی ایله (مقاتله ایده جکسك)
« دیو بیورمشدی] دیدی .
«حدیث شریف زبیرك خاطرینه کلدی. صانکه بردرین اویقودن اویانوب ده
« کندینه کلدی . (اوت یارب) دیدی . و (اکر بو حدیث شریف اولجه
« خاطرمه کلسه یدی بورایه کلمزدم . والله ابداً سنکله مقاتله ایتمم) دیو یمین
« ایتدی ...» [١]

بورایه قدر کوزل و قابل تأویل . زبیر بن العوام حضرتلرینی مدینه دن
بصره یه قادار کوتورن و حضرت علی ایله اوکونکو ملاقاتنه قادار واقع اولان
بالعموم حرکاتنه اجتهاد دیبه بیلیرز . فقط بوندن صوکرا باشلایان احتراصدر.
اعاظم علمای اسلامیه دن بولوندیغنده وسلامت عقیده سنده هیچ کیمسه نك
شبهه سی واعتراضی اولمایان جودت پاشا ، سوزه بلاانقطاع دوام ایله دیورکه :
« بوقرار اوزره آیریلوب حضرت علی عودتنده اصحابنه (زبیر ، سزکله
« جنك ایتمه مك اوزره یمین ایتدی) دیو بیورمش .
« زبیر دخی رفقاسی یانینه وارمش ، کیفیتی بیلدیرمش و عایشهٔ صدیقه
«(نه یاپه جقسین) دیو صوردقده (صاووشوب کیده جکم) دیو جواب ویرمش.

[١] جودت پاشا (قصص انبیا وتواریخ خلفا) جزء سابع ، صحیفه ، ٣٧

«اوغلی (عبدالله) ایسه آکاه اعتراض ایله (ایکی فتنه‌یی بر یره کتوردك .
«تام اوروشه‌جقلری وقت صاووشمق ایسترسین . بو دکل ، الاسن ابن ابی
«طالبك بیراقلری آلتنده‌کی یکیتلردن قورقدك) دینجه زبیر نه یاپه‌یم ، یمین
«ایتدم) دیدکده عبدالله (یمینکه کفارت ویرده ینه علی ایله جنك ایت)
«دیه‌رك کوله‌سی (مکحول) ی آزاد ایتدیرمش اولدیغی مرویدر .
«طلحه و زبیر ، عشرهٔ مبشره‌دن اولدقلری حالده رأی و اجتهادلرنده خطا
«ایده‌رك فتنه‌نك بویومسنه بادی اولمشلر ایسه‌ده وقوعاتك سیاق و سباقنه نظراً
«آکلاشیلیور که آنلرك بومرتبه ایلرو کیتملرینه اوغللری سبب اولمشدر [٢] . »
« علی الخصوص حضرت زبیر ، سالف الذکر حدیث شریفی تخطر
« ایده‌رك حضرت علی ایله محاربه‌یی اتمامك اوزره یمین ایتمشکن اوغلنك اومرتبه
« جنك اوزرینه اصراری بادیٔ تعجبدر ... [٣] »

اوغلنك اصرارندن زیاده ، حضرت زبیرك حدیث شریفی تخطر و بونك اوزرینه اویمینی ایتمشکن ، امر نبوی خلافنده حربه دوام ایتمه‌سی تعجبه‌بادی اولمازمی ؟ .

حضرت علینك بو وقعه اثناسنده حضرت عایشه‌یه خطاباً یازلمش اولان بومکتوبنه (صدر اسلامده تلقی بالقبول اولونان) هرشیئه اسناد قدسیت ایدن خواجه افندی نه‌دیر :

« ای ام المؤمنین ، ملازمتنه مأمور اولدیغك بیتدن خروج ایله بویوللری
«اختیار ایدیشك رب العالمینك امرینه موافق دکلدر . بو ایشلرك سنکله مناسبتی
«یوقدر . مقصدك اهل اسلامی اصلاح ایسه بوکیدیشله اصلاح ممکن اولەمز .
«سندن سؤال ایدییورم . زوجات رسول الله کندی اولرنده ملازمته مأموره

[٢] حضرت زبیرك اوغلی عبدالله‌ده برنجی طبقهٔ مفسرین میانندهاحادیث عدیده روایت ونقل ایتمش اصحابدندر . حیاتی احتراصات سیاسیه ایله کچدی . ونهایت مقتولاً ترك حیات ایتدی . سلیمان نظیف

[٣] جودت پاشا (قصص انبیا وتواریخ خلفا) جزء سابع صحیفه ٣٨-٣٧

ایکن سن بو امره مخالفتی نصل ارتکاب ایدیورسین . مقصدك عثمانك قاتنی دعوی ایسه عثمان بنی امیه‌دندر . سن بنی تیمدن بر عورتسین . بو امرك بیوك اختلافه سبب اولاجغنی ملاحظه ایتمیورمیسین که ملحوظ اولان اختلافك سؤ نتیجه‌سنده عثمانك قانده‌کی وبالدن زیاده وبال حاصل اوله‌جقدر [٤] . »

الكزیاده حدیث روایت ایدن حضرت عایشه‌یی حضرت علی بوراده صراحةً (رب العالمینك امرینه مخالفت ایتمش) اولمقله اتهام ایدیور . بن بیطرف وایکی طرفه‌ده عین درجه‌ده حرمتکار بر ناقلم .

اون بش سنه اول بصره‌یه کیتدیکمده ، ایلك جمعه نمازینی بصره‌نك اون بش کیلو مترو جنوبنده کائن (زبیر) قصبه سنده و (زبیر بن العوام) حضرتلرینك تربه‌سنه ملاصق جامع شریفده ادا ایتدم . جامعدن چیقدقدن صوکره ، زبیر قصبه‌سنی کشت وکذار ایدرکن یانمده بولونان اشراف بصره‌دن باش اعیان زاده عبدالله افندی ، بکا شو سوزلری سویله‌مشدی :

— طولاشدیغمز شو سوقاقلرده اون اوچ بیك صحابی مدفوندر . [٥]

بو سوز او کون بنی برچوق دوشوندرمش اولدیغی کبی ، مدلول فجیعی حالا وجدانمی تعذیب ایدر .

شیخین رضی الله عنهما زمانلرنده اصحاب کرام یکدل و یك امل ، اسلامی تقویه و نشر ایتمکه چالیشمشلردی . حضرت عثمانك زمان امارتنده امویلر اسکی قدرت وتغلبلرینی یکیدن الده ایتمك ایستدیلر . ایشته هر فیامت بوندن قوپمشدر . حضرت علی علیهنه الك بیوك اصحاب کرامدن ایکیسنی وبالخاصه زبیر بن العوامی وعایشه‌یی سوق ایدن اسباب ، حضرت عثمانك حقنی احقاق ایتدیرمك غایه‌سی دکلدر . چونکه علینك ید معصومنه خون عثماندن برقطره سورونمه‌مشدر . بو صورت دوبی منند خلیفه وداماد رسول ، سلفنی محافظه یولنده آل واولادیله برابر صوك وسعنی

---

[٤] دیاربکرلی سعید پاشا (مرآت العبر) جلد ٦ ، ٢٨٠ .

[٥] صبحی پاشا (تاریخ اسلام) نه طرفین شهدا سیله مقتوللرینی اون بیك اولمق اوزره قید ایدیور .

صرف ایتدی. عثمانك اطرافنده کیلر امتی حضرت ذی النورینك تبرید وحساً تبعید ایتمشلردر. شهادتنه قادار لاقید قالانلر، بالآخره الك آتشلی طرفداری کسیلدیلر.

بونلری یازیشم عصر اسلامده تلقی بالقبول اولونامایاجق بحلر چیمش اولدیغنی خاطره کتیرمك ایچوندر.

داها أیسی سکوت ایدەلم. بیلك اوچیوز سنەلك معظم وعرشپایه قبه‌یی فضله صارصمق گناهدر.

عاطف افندی «بن سلیمان نظیف بکدن زیاده تجدد پرورم.» دییور. کاشکی بویله اولسه‌یدی!..

بویله اولسه‌یدی جداً متفخر وامید وار اولوردم.

هیچ برلزوم وسبب اولمادیغی حالده فرنك مقلدلکی آدلی برر رساله‌یی اورتایه وبرچوق مسلمانی حدود اسلامیه خارجنه آتان برآدامه تجدد پرور دیرلر، حتی نه‌ده متعصب. بویله زواللیلرك آدلری هریرده بی‌شعور وباوەر کودر.

تجدد پرور اولدیغی ادعاایدن عاطف افندی برزمان هیکل ایله رسمك‌ده کفر اولدیغی قیاسی فقها دن چیقاردیغی سفسطه‌لرله اثبات ایتمکه بیله تشبث ایتدی انکار ایدرسه (محفل) مجموعهٔ محترمه‌سنك ۹ نجی نسخه‌سنده‌کی مقاله‌سنی تکرار نشر ایده‌بیلیرم. مرحوم وبرحیات میلیونلرجه اخوان دینك فطوغرافیلری ودیگر رسملر عالم اسلامك هرطرفنده وجیبلرده، کتابلرده، دیوارلرده دورورکن برآدامك بویله برادعاده بولونماسی نه‌قادار هذیان ایسه، بوآدامك تجدد پرور اولدیغی ادعا ایتمه‌سی تجدد پرور صفتنه اونسبتده عظیم برحقارت وبهتاندر.

جوابنامه‌سنك احتوا ایتدیکی دیگر ترهات وخرافاته پنجشنبه کونی جواب ویره‌جکم.

خواجه عاطف افندی معهود رساله‌سنده مدنیتك واضعی مسلمانلر اولدیغنی ادعا ایتمش ایدی. بن اسلامدن اول یونان وروما مدنیتلری بولوندیغنی ویونان ایله رومانك‌کنده متقدم مصر، هند، چین، آثور، بابل واخ مدنیتلری اولدیغنی تصریح ایله خواجه افندی‌یی دالمش اولدیغی خواب غفلتدن ایقاظ ایتمك ایسته‌دم. بکا کویا جواب ویرمش اولمق اوزره دییورکه :

« ... (کوستاولوبون) ك (روح الاقوام) نامنده‌کی کتابندن نقلاً بیان اولوندیغی اوزره، قرون اولاده اوروپاده بولونوب ده بالاخره منقرض اولان یونان وروما مدنیتنك منشئی شرق اولدیغی بیان اولوندیغی کبی قرون وسطاده عربستان وبالخاصه اندلس آفاقنده لمعان ایتمش اولان مدنیت اسلامیه‌دن متأثر اولمق اعتباریله اوروپا مدنیت حاضره‌سنك مولدی شرق اولدیغی ... »

(شرق) دینیلنجه اسکلیبلی عاطف افندینك خاطرینه همان عربستان کلیور بیور. مصر، قارطاجه، فنیکه، آثور، بابل، هند، چین بو (شرق) دائره‌سنه داخلدر.

(بالخاصه اندلس آفاقنده) خواجه افندینك شرقی کورمه‌سی رؤیت وعقلنك نه قادار خطایه دوچار اولدیغنی کوستریر. اندلس، قطعه اعتباریله شرق دکل، غرب، حتی بزه کوره اقصای غربدر. اندلسك شرقنده بولونان فاسه بیله اسکی عرب جغرافیونی (مغرب) وفاسلیلره (مغربی) دیرلردی.

مدنیت اسلامیه تاریخ تمدنده مبدأ دکل، برمرحله‌در. بن بونی سویلمشدم. خواجه افندی اعتراضیله بنی تصدیق ایدرکن شرق وغربدن بی‌خبر واندلسله عراقك موقعلرینی تعییندن عاجز برآدام بولوندیغنی اثبات ایدییور. دنیادن بوقادار غفلت دینه بیله ضرر ویرر.

اسکلیبلی عاطف افندی جوابنده دییورکه :

«... رساله‌ده مسلمان مفهومنك شامل اولدیغی هیچ برفردك کفرینه دائر
« هیچ برمعنی مندمج دکلدر واوله‌ماز. زیرا (کلمهٔ شهادت) ی سویله‌ین هر
« فردك دائرهٔ اسلام داخلنده اولدیغی اعتقادنده بولونان اهل سنت مذهبندن
« اولدیغم ایچون صراحةً وقطعیاً ارتکاب کفر ایتمه‌مش اولان برشخص معینه
« اسناد کفر ایتمکه عقیده‌م مساعد دکلدر ... »

خواجه عاطف افندینك یاحافظه‌سی خراب ومغشوشدر ؛ ویاکذبی تحقق ایدرسه هیچ صیقیلماز برمزاج ومشربی وار. کتابنك ۳۰نجی صحیفه‌لرنده‌کی شو اون آلتی سطرك کندی قلمندن چیقمامش اولدیغنی فاتح درسعاملرندن اسکیلیلی عاطف افندی ادعا ایده‌بیلیرمی ؟ .

«... شاپقا ، زنار ، صلیب کبی شعار کفردن معدود اولان شیلری
« اکتسا واتخاذایدنمکله شرعاًمأموربه اولان‌شیلری ، (مثلاً نمازی، زکاتی)
« ترك ومنهی‌عنه اولان شیلری (مثلا زنایی ، سرقتی) ارتکاب بیننده فرق
« نه‌درکه اولکیلر علامت کفروامارهٔ تکذیب عداولوندیغی حالده ایکنجیلر
عد اولونمویوردیه برسؤال ایراد اولونه‌جق اولورسه جوابنده دیرزکه :
« واقعا ایکنجیلرده‌اولکیلرکبی شرعاً ممنوع ایسه‌ده هوسات وشهوات
« نفسانیه بونلری ایشلمکه فطرةً سائقدر. آنك‌ایچون قوهٔ شهویه‌لری‌عقللرینه
« غالب اولان زمرهٔ بشر دیناًممنوع‌اولان مشتهیات نفسانیه‌یی ارتکابدن خالی
« قالماز . ایشته بونك‌ایچون شارع اونلری‌امارهٔ تکذیب عد ایتمه‌مشدر. فقط
« اهل کفره‌مخصوص اولان شعار و علامتی ارتکاب ایچون بویله بر عذر
« فطری، بر سائق‌یوقدر. زیرا بو اساساً نفسك‌آرزو و میل‌ایلدیکی مشتهیات
« جمله‌سندن دکلدر . شوحالده بونی‌ارتکابه سائق سوء عقیده‌دن باشقه بر
« شی‌اولمادیغی‌ایچون شرع شریف ممنوعات شرعیه‌نك بو قسمنی علائم کفر
« و امارهٔ انکارعدایله، مرتکبنك کفرینه حکم ایتمشدر ... »

ایشته عاطف افندینك کتابندن عیناً و حرفیاً نقل ایتدیکمز سطرلر !.. اهل سنت مذهبنه منسوب اولدیغی جهتله کلمهٔ شهادتی‌سویله‌ین [۱] برشخص معینه اسناد کفر ایتمکه عقیده‌سی مساعد بولونمادیغنی ادعا ایدن بر آدام ،

---

[۱] خواجه افندی البته بیلیرکه (کلمهٔ شهادت) ی یالکز سویله‌مك اسلام ایچون کافی دکلدر . قلباً تصدیق و لساناً اقرار ایستر . واقعا قلباً تصدیق ، یالکز جناب حقه معلوم احوالدن ایسه‌ده ، (کلمهٔ شهادتله ایمانی اقرار) ایدن کبی بر عباره ایله مقصدی افاده ایدلمه‌لی ایدی .

بیکارجه ، میلیونلرجه افرادامتی جنت القلم تکفیر ایتمك جرأتنده بولونیور وبولونمش ده حالا خبری یوق .

اولا ، (شاپقا) ایله (زنار) و (صلیب) خلط ایدلمه سین . زنار ایله صلیبك نچون امارات کفردن معدود و ممنوع بولوندقلرینی یازدیغم ایللك جوابده ایضاح ایتمشدم . خواجه نك شاپقایه غیظ و غرضی زنار ایله صلیبه اولان بغضندن داها زیاده اولمالی که الك باشه اونی کتیرمش . احتمال که باشه کییله جك شی اولدیغیچون محرر رساله نك تناسب یرلکی بویله مناسب کورمش !..

کتابنك بالکز شو اون آلتی سطری تحلیل اولونورسه ، قیاس فقها ایله کثرت نوشلك اسکاپیلی عاطف افندینك نه قدار سفسطه پرست و سرسم برحاله قونمش اولدیغی تظاهر ایدر .

حق تحریم ، نه اسکاپیلی عاطف افندینك ، نه فقهانك ، نه محدث ومفسرلرك ، حتی نه ده پیغمبرکدر .

حق تحریم اللهکدر !..

بو بویله ایکن وجناب حق (زنا) ایله (سرقت) ی قرآن کریمنده نص صریح ایله تحریم ایتمشکن ، حقنده صریح ، ضمنی هیچ بر رخصت بولونمایان بر سرپوشدن او ایکی کبیرهٔ ممنوعه یی اهون کوسترمه سی نصل بر ضلال عقلی وعلمی نك اثری بولوندیغنی افهام ایده جك کلمه وتعبیر بولمقده عاجزم . (شهوت)ی (عذر فطری) صورتنده (زنا) یه اسباب مخففه دن کوسترمکه چالیشان ضال ومضل خواجه افندی ، باری (احتیاج)ی ده (سرقت) ه مدار عفو ودلیل مغفرت کوستر سه یدی !.. ایشته اوزمان سوزلری افرادینی جامع بر سفسطهٔ عجیبه اولوردی .

عاطف افندیدن دکل ، وسید وسندی اولان فقهادن ده دکل ، ابو حنیفه دن بویله بر سوز ایشیتسه م والله العظیم درحال مذهبنی ترك ایدردم .

یامحمد !.. ای شارع اقدس !.. دینکك جهل النده نه حالاره کیردیکنه البته روحك واقفدر . امتکك کرچکدن منور قسمی بوقاب قارا صوتلره

قارشی بیضهٔ اسلامی الی یوم القیام مدافعه ایده جك . بوكا الله شاهد وحیاتلرمز كفیل اولسون ...

ینه بو عاطف افندیدر كه تستره رعایت ایتمین قادینلری ده برزمان عجیب ومشوش برمقاله سیله دیار كفره تبعید ایتمك ایسته مشدی . (تستر)ك نسوان اسلام ایچون معین برشكل ودائره ده فرض اولدیغنی تصدیق ایدرم . هر مأموربه ومنهی عنه شیئی ترك ویا ارتكاب ایتمش اولانلر كبی غیر مستورهلرده آثمدرلر . فقط بونلرك كفرینه هیچ كیمسه حكم ایده مز . بویله ایكن ، فاتح درسعاملرندن اسكلیبلی خواجه عاطف افندینك هربرده ، هرزمان اسلامه هزار قارمقاله مشغول ومحظوظ قلمندن قطره قطره ترشح ایتمش اولان شو مرزغهٔ الفاظه باقیلسین :

« .. بناءً علیه دیگر فرائض قطعیه كبی تستره ده فرض قطعی اولدیغندن منكری حدود و دائرهٔ اسلامیتدن خروج و اساسات دینیه دن ارتجاع ایله ارتكاب كفر ایتمش اولور .. [١] »

زنا ایله سرقته اسباب مخففه تحری ایدن وزنا ایله سرقتی كفر صایمایان بر آدامك تستره رعایت ایتمین قادینلری تكفیر ایتمه سنی نه اهل سنت مذهبی قبول ایدر ، نه مذاهب سائره .

شاپقا ایله فسنك كوملكی وبویون باغنك فرقی بكا خواجه معقول ومنطقی دلائل ایله اثبات ایتسین . باشی آچیق اوطوران میلیونلرجه اهل ایمانی دیگر غیر مسلملردن كسوه وغایتجه تفریق ایده جك نه وار؟.. ایشته بونك ایچوندر كه عاطف افندینك امارات كفر میانه ادخال ایتدیكی اشیا آراسنده بونلری ده كوسترمشدم . بویله بر فكرده بولونمادیغنی سویلیور . شو اهتداسنی قبول ایدرم .

كچن مقاله مده ده دیدیكم كبی ، رسم وهیكل حقنده كی مسرودات متقدمه سنی نصل تأویل ایله ، اهل سنت مذهبنه قارشی یوكنمش اولدیغی وبالدن قورتولدیغنی كورمكده بنجه بویوك ذوق اولاجقدر .

---

[١] اسكلیبلی محمد عاطف : (احتجاب وتستر شرعی) مقاله سی ، (محفل) مجموعه سی ، عدد ٢٨ ، صحیفه ٧٣

(حق تحليلي شارعدن ، حق افتايي فقهادن غصب ايتمش) اولديغمي درسعام افندي سويليور . آكلايورم كه (تحليل) و (تحريم) خصوصلرنده ده عاطف افندينك هضم ايدلمش معلوماتي يوق . هركس بيليركه صراحةً تحريم ايدلمه‌مش اولان شيلر حلالدر . مكروهه بيله حرام دينيلمز . بزم موضوع بحثمز بر (تحريم) مسئله‌سي ايدي . عاطف افندي اوتوز ايكي صحيفه‌لك رساله‌سنده شاپقانك حرام اولديغني اثبات ويوكا دائر نص مبين ارائه ايتمه‌مش ايدي كه بو سوزلرم شارعدن غصب ايدلمش برحق تحليل اولسون .

(حق افتا) يه كلنجه : معين افراد طرفندن مشتركاً تصرف اولونور بويله برحقي اسلامده بيلميورم . ويوقدر . علمي كافي كورديكم كون بو حقمي فقط اباطيل وخرافاتي قهر وافنا يولنده استعمال ايدرم .

مكلفيت صيام حقنده كچن رمضان (رسملي غزته) ايله انتشار ايدن يازيلرم بر بحث علمي ايدي .

اصلاً علوم شرقيه وغربيه ده هيمزه استاد اولاجق قادار متبحر حسين كاظم بكك (شيخ محسن فاني حضرتلري) بنه عالم ومدقق رفقاي كراميله مشتركاً وجوده كتيرمكده اولديغي قرآن ترجمه‌سنده ، بم مقدمكي استنباط واجتهادم نقض دكل ، تأييد ايدلمشدي .

(حضرت عيسايه آچيق مكتوب) اعتراضنه كلنجه : بونك مؤداسني آكلاياميه‌جق قادار غليظ الادراك برآدامي فاتح كبي برزمان كرچكدن بويوك بر دار العلوم اسلام اولان بر مؤسسه‌نك درسعاملري آراسنده كورمك ايسته‌مزدم . اونك نامنه ادعاي نسبت ايدن امتك جناب مسيحه بولاشديرمق ايسته‌دكلري شوائب كفردن اوني معصومي قورتاران يازيلري اخيراً كتاب صورتنده نشر ايتدم . اوقونور وعاطف افنديك رساله ومقاله‌لريله قارشيلاشديريليرسه هانكيمزك دين اسلامه خادم و نافع اولديغمز تظاهر ايدر .

يكرمي بش سنه شك وتدقيق واديلرنده طولاشمش اولديغمي بن سويلمشدم . بو صفوت اعتراف برفضيلت ايكن معارضم طرفندن عيب وعار شكلنده يوزومه وورولمق ايسته‌نيليور . شك طريقيله تحقيق ويقينه واصل اولمش قاچ قاچ اولياء الله

كوستره بيليرم . بن ولى الله اولمادم . فقط خالص بر مسلمان ولباس علميه بورونمش جهلايه حسبةً لله هجوم ايتمكى وظيفه بيلير بر اهل ايمانم .

متفقه كچينن آداملردن چوغنك ، خصوصيله صوك عصرلرده بو دين وملته عظيم ضررلر ايقاع ايتمش اولديغى ايلك انتقادلرم آراسنده ذكر ايتمش وطباعتك ايكى عصر مدت مملكته ادخالى منع ايدلديكنى مثال اولارق سويلمش ايدم .

بونى علما صنفنه عمومى بر تعريض عد ومقابلنده بنم منسوب بولنديغم مسلكيه قسمنك ده كچيرديكمز اهوال اضمحلالده حصه دار وبال بولنديغنى ادعا ايديور . ايشته عاطف افندى خواجه‌نك سويله‌ديكى يكانه دوغرو سوز . والله اويله!.. اونلرك جبه‌سى قدر بز مسترەمزده شو جنت كبى مملكتى خراب ويباب ايتدى . يالكز آرامزده بر فرق وار : بز باب عالى‌ى كندى اللرله قاپادق و ييقدق . اونك انقاضنه كومولن كناهلرمزى اويوتدورمغه چاليشيورز . خواجه عاطف افندى ايسه باب عاليك همشيرهٔ سيا آبى اولان باب مشيختى خورتلامق ايچون اللرندن كلديكى وكلديكى قادار اسراف مساعى ايتمكده‌در .

فقه اسلامه روما حقوقنك قاريشمش اولديغنى عاطف افندى انكار ايله (فقه اسلامك منشأ وضعيتى آنجق قرآن كريم ايله احاديث صحيحه‌در . احكام فقهيه يالكز بونلردن اخذ واستنباط اولونمشدر .) ديور . اصولندن علامه بولنديغنى ادعا ايتديكى فقك درسعام افندى ، مكر تاريخنى بيله بيلميورمش .

دنياده هيچ بر فقه وشرع ، هيچ بر مدنيت يوقدر كه كنديسنه تقدم ايدن مؤسسات مماثله‌نك تأثيرندن آزاده بولنسون . اولا بيليورزكه - وخواجه افندى ده انكار ايده‌مزكه - فقهك ايلك نوه‌سى نص ايله رفع وابطال ايدلمين عادات جاهليه ، يعنى بتپرست عربلرك عرف وتعامليدر .

حتى اسلامده منصوص اولان توارث خصوصنده‌ده عادات جاهليه‌نك پك درين ايزلرى كورولور . موسويلكدن ، عيسويلكدن دين اسلامه انتقال ايتمش برچوق احكام واردر . اسلامك دائرهٔ انتشارى توسع ايتدكجه ، بو دائره‌يه داخل ويا مجاور اقوامك عرف وعادت وقانونلرندن لايعد مواد ومسائل ، فقه اسلامه داخل اولدى . بونلر متعارفه شكلنه كيرمش حقيقتلردر . انكار ايدنه مباحثه ايله ، عناد غليظنه تأسفله مقابله ايديلير .

شیمدی درسعام اسکلیبلی محمدعاطف افندی خواجه‌یه‌صورارم :
مثلا شرکت مضاربه‌یه متعلق مواد واحکام هانکی آیت ویا حدیثلردن آلنمشدر ؟ .

مجله‌نك ایکنجی ماده‌سنی تشکیل ایدن (برایشدن مقصد نه‌ایسه حکمی اکا کوره‌در .) قاعدهٔ فقهیه‌سنك (انماالاعمال ...) حدیث صحیح وشریفندن مستنبط اولدیغنی بیلیورز . فقط ، مثلا (حاضرده‌کی وصف لغو وغائبده‌کی وصف معتبردر .) حکمنی متضمن بولونان آلتمش بشنجی ماده‌نك هانکی آیت ویاحدیثك منطوق ویا مضمونندن مأخوذبولوندیغنی محمد عاطف افندی خواجه صراحةً کوستره‌بیلیرمی ؟ . نص ایله ممنوع بولونان فائص بیله (دور شرعی) ویا (بیع بالوفا) کبی نامله بورونه‌رك فقه‌اسلامه‌داخل اولدی .

ینه مجله‌نك مثلا (مکاتبه مخاطبه کبی‌در .) ماده‌سنك ماخذاجتهادهانکی آیت وحدیثدر ؟ . فقه اسلام ، زمانك تغیریله احکامك‌ده تبدیل ایده‌جکنی علنا سویلرکن ، متفقه اولدیغنی ادعاایدن برآدامه بوکبی قطعی حکملروحدود ومجروح دعوالر یاقیشماز .

بزده ممنوع ویامستحسن بدعت یوقدر ؛ أیی ویا کوتو وار . کوتواولان شی‌ء،ایستر مکهٔ مکرمه‌دن ، کلسین ؛ ایستر مدینهٔ منوره‌دن،مردوددر . أیی ایسه موردی لوندره ، پارس، پکین نره‌سی اولورسه اولسون، نزد اسلامده تلقی بالقبول اولونور . برشیئك حسن وقبحنی ارائه‌ایده‌جك کندی‌ماهیتی‌در ؛ فتوی کتابلری دکل . فقهك کرك روما قانونلرینه ، کرك شرایع دیکره توافق ایدن‌اقسامی، خواجه‌افندینك براحتمال صورتنده درمیان‌ایتدیکی‌وجهله ، یالکز عقل سلیمدن نشئت ایتمیور . بربرندن مقتبسدر . نصل‌که آوروپانك بوکونکو مؤسسات قانونیه‌سنده فقه اسلامدن آلنمش برچوق مواد واحکام موجود بولونیور .

محمدعاطف افندینك جوابنامه‌سی سوءخانمه‌ایله قاپانیور . دییورکه :

« . . . فاتح جامع شریفنده مسلمانلرك بر « یاتسو نمازی قیلدیغنی تماشا «ایدرکن پیه‌رلوتینك (آه ! . . . مسلمان اولمیان وبوشکلده ذوق عبادتدن « محروم بولونان هرانسان سفیلدر) دیه ایراد ایلدیکی شو بلیغ سوزی «انطاق‌حق قبیلندن اولارق ، نقل ایلین سلیمان نظیف بکك لهنده دکلدر .

«بووجیزه‌نك افاده ایلدیكی (ذوق عبادتدن محروم بولونان سفلا) میانده «بولونمادیغنی ادعا و بو ادعاسنی توثیق ایده‌بیلیرمی ؟..»

هر كسی تكفیر ایتمك مرضی بر اعتیادی اولان درسعام افندینك بو سؤالی بنی متحیر دكل ، متنفر ایتدی .

عاطف افندی دنیاده بنم یوزمی ایكی كره كورمشدر . بنم نماز قیلوب قیلمادیغمی نه‌دن بیلیور ؟ بن اونك نماز قیلدیغنی اصلا كورمه‌مش ، (كلمهٔ شهادت) ی - كندی تعبیرنجه - بر كره اولسون سویلدیكنی ایشیتمه‌مش ، حجه كیتمدیكنی بیلیر و زكات ویروب ویرمدیكنه علمم غیر لاحق ایكن ، ینه مسلمان اولدیغنده شبهه‌م یوقدر . اونی تكفیر ایتمك خاطرمدن كچمدی . او خالص مسلمان ، فقط تعصبیله و قیاس فقهادن چیقاردیغی سفسطه‌لرله دین مبینه فائده‌سز و مضر بر صاحب ایماندر . بكا كلنجه : قصورمی ، كناهلرمی دائما اعتراف ایله ، اللهك عفو و غفرانته التجا ایدرم . حیاتمك الك كوزل دملری اللهه متوجه و ساجد اولدیغم دقیقه‌لردر . بو ذوق لاهوتی‌یی دائما استحصال ایده‌مه‌مكله برابر ، اوندن للّه‌الحمد بوسبوتون محروم‌ده دكلم .

بوندن صوكره‌كی سوزلرم دوقتور مظهر عثمان بكه‌در :

استاد ،

فاتح جامع شریفنده و اسكلیبلی محمد عاطف نامنده بر درسعام خروج ایتمش . هر شیئه و هر كسه كفر اسناد ایدیور . قادین ، اركك ، بر فرد ، مباح و مستحب ، بر عمل قالمادی كه بونك سلهٔ تكفیرینه اوغرامامش اولسون . سزدن آلدیغم فیض و عرفان ایله ، بن بو آدامك خسته اولدیغنی آكلادم . و خسته‌لغنی تشخیص ایله آدینی داء‌التكفیر قویدم . او قادار صالغین بر خسته‌لق كه مثلا خواجه افندی بعدالوفات بر یوزنده‌كی اعمالنه دائر بر خطاب و سؤال عزت واقع اولسه ، شو جوابی جناب حقه عرض ایده‌جك :

— یاربی !.. كندیمی بیلدیكمدن بو رایه كلدیكم كونه قادار ، یر یوزنده نه قادار مسلمان وار ایسه هپسنی قیاس فقهادن چیقاردیغم دلائل سایه‌سنده تكفیر ایتدم . او بر دنیادن تك مسلمان اولارق بن كلیورم .

نعوذ بالله !..

سلیمان نظیف

فیئاتی ۱۵ غروش